

# **Curtea Europeană a Drepturilor Omului constată că Rusia a încălcat dreptul la educație al etnicilor moldoveni din Transnistria**

(Londra, 19 octombrie 2012) Curtea Europeană a Drepturilor Omului constată că Rusia a încălcat dreptul la educație al etnicilor moldoveni din Transnistria.

Într-o hotărâre pronunțată astăzi, Curtea a adjudecat despăgubiri pentru încălcări ale dreptului la educație față de etnicii moldoveni din Transnistria, o regiune separatistă de pe teritoriul Republicii Moldova. Reclamanții – copii, părinți și profesori – au apelat la Curte după ce administrația separatistă din Transnistria a adoptat o lege care interzicea, sub sancțiuni penale, folosirea alfabetului latin în școli.

Cauza a fost inițiată împotriva Moldovei, pe teritoriul căreia se situează regiunea, și Rusiei, care a jucat un rol critic la formarea și menținerea administrației separatiste în regiune.

În urma adoptării legii respective în anul 1994, părinții moldoveni au ajuns în fața unei dileme: fie să-și educe copiii într-un mod considerat ilegal, fie să-i încredințeze unui sistem educațional care i-ar priva de abilități educative funcționale. Mulți au luptat cu bărbăție pentru a-și păstra identitatea culturală și lingvistică, trimițându-și copiii în școlile care au fost deschise în ciuda politicii administrației și care au continuat să predea în grafie latină. Urmând aceste năzuințe, reclamanții în această cauză au avut de suferit cu toții serioase încălcări ale drepturilor lor. Administrația separatistă a supus reclamanții la

intimidări, dispunând închiderea școlilor care au sfidat interdicția. Părinții copiilor care frecventau aceste școli au fost amenințați cu decăderea din drepturile părintești și cu pierderea locurilor de muncă. Copiii au fost impuși să învețe în edificii lipsite de condiții adecvate și unde electricitatea și apa au fost deconectate intenționat. De asemenea, ei au fost impuși să parcurgă distanțe lungi până la și de la școală și au fost supuși unor măsuri de securitate excesive și de natură să intimideze, cum ar fi percheziționarea genților și verificarea identității.

Această campanie a atins apogeul între anii 2002 și 2004, iar scopul și efectele sale trebuie privite în contextul conjuncturilor politice, sociale și culturale din Transnistria. Administrația separatistă, în încercarea sa de a se ralia Federației Ruse, a discriminat etnicii moldoveni din Transnistria și a urmărit să-i marginalizeze. Cu susținerea administrației ruse, aceasta a adoptat măsuri în vederea apropiării regiunii, pe plan politic, social și cultural, de Federația Rusă. Curtea a constatat că acțiunile administrației separatiste în această cauză au fost în conformitate cu scopul său general de a obține „rusificarea” comunității de moldoveni din Transnistria.

Acțiunile administrației susținute de ruși sunt un exemplu flagrant de discriminare în bază de limbă și etnie. În acest sens, trebuie menționat că situația care a condus la cazul de astăzi a fost descrisă de OSCE drept „epurare lingvistică” într-un teritoriu care se apropie tot mai mult de Federația Rusă. Aceasta face parte dintr-o amplă campanie de marginalizare politică și discriminare a grupului etnic respectiv și a ralierii geopolitice, culturale și etnice la Federația Rusă.

Curtea a adjudecat fiecărui reclamant câte 6 mii de euro în calitate despăgubiri și 50 de mii de euro în comun pentru cheltuieli de judecată.

Reclamanții au fost reprezentat de juriștii Asociației Promo-

LEX, un ONG din Republica Moldova, cu sprijinul Centrului Internațional pentru protecția juridică a drepturilor omului INTERIGHTS, din Londra.

Alex Postica, Promo-LEX, a declarat:

„Decizia Curții în favoarea reclamanților este importantă nu doar pentru că ea recunoaște încălcările care au avut loc acum câțiva ani, dar și pentru că aceste încălcări continuă până în ziua de astăzi. Înalta Curte a afirmat drepturile reclamanților de a învăța în limba lor maternă și a înfruntat direct acțiunile ilegale ale administrației susținute de Federația Rusă pe teritoriul Republicii Moldova. Decizia afirmă faptul că drepturile persoanelor de etnie moldovenească nu pot fi călcate în picioare de o administrație ilegală care urmărește ‘rusificarea’ teritoriului.”

Padraig Hughes, INTERIGHTS, a afirmat:

„Decizia Mari Camere a CEDO este un semnal binevenit privind intoleranța față de „găurile negre” din spațiul Consiliului European. Curtea, prin decizia sa, a asigurat un impact efectiv al Convenției Europene a Drepturilor Omului în această cauză, afirmând că moldovenii etnici din Transnistria sunt în drept să beneficieze de aceleași protecții juridice ca și toate persoanele din spațiul Consiliului European.”

Pentru mai multă INFORMAȚIE:

Alex Postica, Promo-LEX: 37369070800; info@promolex.md

Padraig Hughes, [INTERIGHTS](http://www.interights.org): +44 (0) 2072783230;  
phughes@interights.org

[www.interights.org/catan](http://www.interights.org/catan)